T073 BL III (012) Nói Quanh-Nói Về 90 Pháp Ba Dật Đề-Giới Pháp Của Tỳ Kheo-Luật Tứ Phần

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn l (Tieáp Theo) >1 12. NOÙI QUANH68 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Theá Toân ôû vöôøn Cuø-sö-la, taïi Caâu-thieåm-tyø. Baáy giôø, Toân giaû Tyø-kheo Xieån-ñaø69 phaïm toäi. Caùc Tyø-kheo hoûi: - Thaày coù töï bieát laø mình phaïm toäi khoâng? Xieån-ñaø ñem nhöõng vieäc khaùc ñeå traû lôøi vôùi caùc Tyø-kheo: - Thaày noùi vôùi ai vaäy? Noùi chuyeän gì? Luaän baøn veà lyù leõ gì? Noùi vôùi toâi hay noùi vôùi ai? Ai phaïm toäi vaäy? Toäi do ñaâu sanh? Toâi khoâng thaáy toäi. Sao noùi toâi coù toäi? Caùc Tyø-kheo nghe. Luùc aáy, trong soá ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, cô hieàm Tyø-kheo Xieån-ñaø: - Taïi sao thaày töï bieát phaïm toäi, maø khi caùc Tyø-kheo hoûi, laïi ñem caùc vieäc khaùc ñeå traû lôøi vôùi caùc Tyø-kheo: “Thaày noùi vôùi ai vaäy? Noùi chuyeän gì? Luaän baøn veà lyù leõ gì? Noùi vôùi toâi hay noùi vôùi ai? Ai phaïm toäi vaäy? Toäi do ñaâu sanh? Toâi khoâng thaáy toäi. Sao noùi toâi coù toäi?” Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân lieàn duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch Tyø-kheo Xieån-ñaø: - Vieäc oâng laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Naøy Xieån-ñaø Tyø-kheo, taïi sao oâng phaïm toäi, khi caùc Tyø-kheo hoûi: “Thaày töï bieát coù toäi khoâng?” OÂng laïi ñem nhöõng vieäc khaùc ñeå traû lôøi vôùi caùc Tyø-kheo: “Thaày noùi vôùi ai vaäy? Noùi chuyeän gì? Luaän baøn veà lyù leõ gì? Noùi vôùi toâi hay noùi vôùi ai? Ai phaïm toäi vaäy? Toäi do ñaâu sanh? Toâi khoâng thaáy toäi, sao noùi toâi coù toäi?” Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Xieån-ñaø Tyø-kheo roài, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay veà sau cho pheùp Taêng taùc baïch roài neân goïi ñöông söï laøm phaùp dö ngöõ70. Neân taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo Xieån-ñaø naøy phaïm toäi. Caùc Tyø-kheo hoûi, “thaày coù töï bieát laø mình phaïm toäi khoâng?” Xieån-ñaø ñem nhöõng vieäc khaùc ñeå traû lôøi vôùi caùc Tyø-kheo, “Thaày noùi vôùi ai vaäy? Noùi chuyeän gì? Luaän baøn veà lyù leõ gì? Noùi vôùi toâi hay noùi vôùi ai? Ai phaïm toäi vaäy? Toäi do ñaâu sanh? Toâi khoâng thaáy toäi, sao noùi toâi coù toäi?”

67. Thaäp tuïng l2, Caên baûn 28: Ba-daät-ñeà l>. Caùc boä khaùc: Ba-daät-ñeà l2. Pali, Pāc. l2 aññavādaka. 68. Xieån-ñaø Tyø-kheo . Xem ch.ii, Taêng-giaø-baø-thi-sa xiii. Nguõ phaàn: Nhoùm saùu Tyø-kheo phaïm toäi.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn l (Tieáp Theo) >2 Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän seõ goïi Xieån-ñaø Tyø-kheo ñeán laøm phaùp dö ngöõ. Ñaây laø lôøi taùc baïch7l. - Taùc baïch nhö vaäy goïi laø phaùp dö ngöõ. - Töø nay veà sau Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu

chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo naøo, noùi dö ngöõ, Ba- daät-ñeà. Theá Toân vì Tyø-kheo kieát giôùi nhö vaäy. Baáy giôø Toân giaû Tyø-kheo Xieån-ñaø bò chuùng Taêng caám cheá khoâng ñöôïc noùi dö ngöõ, sau ñoù laïi gaây phieàn nhieãu chuùng Taêng baèng caùch keâu ñeán thì khoâng ñeán, khoâng keâu laïi ñeán; neân ñöùng leân thì khoâng ñöùng leân, khoâng neân ñöùng leân laïi ñöùng leân; neân noùi thì khoâng noùi, khoâng neân noùi laïi noùi. Caùc Tyø-kheo nghe vaäy, trong soá ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, cô hieàm Xieån-ñaø Tyø-kheo: Taïi sao sau khi chuùng Taêng taùc phaùp dö ngöõ roài laïi coá yù gaây phieàn nhieãu chuùng Taêng baèng caùch keâu ñeán thì khoâng ñeán, khoâng keâu laïi ñeán; neân ñöùng leân thì khoâng ñöùng leân, khoâng neân ñöùng leân laïi ñöùng leân; neân noùi thì khoâng noùi, khoâng neân noùi laïi noùi? Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân lieàn duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch Tyø-kheo Xieån Ñaø: - Vieäc oâng laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Naøy Xieån-ñaø Tyø-kheo, taïi sao sau khi chuùng Taêng cheá caám taùc phaùp dö ngöõ, roài laïi coá yù gaây phieàn nhieãu chuùng Taêng baèng caùch keâu ñeán thì khoâng ñeán, khoâng keâu laïi ñeán; neân ñöùng leân thì khoâng ñöùng leân, khoâng neân ñöùng leân laïi ñöùng leân; neân noùi thì khoâng noùi, khoâng neân noùi laïi noùi? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Xieån-ñaø Tyø-kheo roài, baûo caùc Tyø-kheo:

69. (T22nl428, tr.642bl0): Ñöông danh taùc dö ngöõ . Thaäp tuïng l2 (T2>nl4>5, tr.76bl4), öùc thöùc phaùp . Caên baûn 28 (T2>nl442, tr.778b7), taùc yeát-ma ha traùch . Pali (Vin.iv. >5): añña vādaka ropetu, khieån traùch söï noùi laõng. 7l. Thaäp tuïng, Caên baûn, Pali, ñeàu noùi yeát-ma baïch nhò.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn l (Tieáp Theo) >3 - Töø nay veà sau, baïch roài, goïi Tyø-kheo Xieån-ñaø ñeán taùc phaùp xuùc naõo nhö sau: 72

- Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo Xieån-ñaø, Taêng goïi ñeán taùc phaùp dö ngöõ roài laïi xuùc naõo chuùng Taêng baèng caùch keâu ñeán khoâng ñeán, khoâng keâu laïi ñeán; neân ñöùng leân khoâng ñöùng leân, khoâng neân ñöùng leân laïi ñöùng leân; neân noùi khoâng noùi, khoâng neân noùi laïi noùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, cheá caám Tyø-kheo Xieån-ñaø goïi laø taùc phaùp xuùc naõo. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Baïch nhö vaäy roài, goïi laø taùc phaùp xuùc naõo. Töø nay veà sau neân noùi giôùi nhö vaày: Tyø-kheo naøo, noùi dö ngöõ vaø gaây phieàn nhieãu ngöôøi khaùc, Ba-daät- ñeà. A. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo: Nghóa nhö treân. Dö ngöõ7>: Taêng chöa taùc baïch maø noùi laõng, nhö noùi, - Thaày noùi vôùi ai? Noùi chuyeän gì? Baøn luaän chuyeän gì? Noùi vôùi toâi hay noùi vôùi ai? Toâi khoâng thaáy toäi naøy. Noùi nhö vaäy ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu taùc baïch roài maø noùi nhö vaäy, taát caû ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Gaây phieàn

nhieãu74: Neáu tröôùc khi taùc baïch, goïi ñeán thì khoâng ñeán, khoâng goïi maø ñeán; neân ñöùng leân thì khoâng ñöùng leân, khoâng neân ñöùng leân laïi ñöùng leân; neân noùi thì khoâng noùi, khoâng neân noùi laïi noùi; taát caû ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu baïch roài maø noùi nhö vaäy, taát caû ñeàu phaïm Ba- daät-ñeà. Neáu Thöôïng toïa keâu ñeán maø khoâng ñeán, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni, Ba-daät-ñeà. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät- kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Nghe laïi lôøi noùi tröôùc khoâng hieåu vì coù söï maäp môø, cho neân hoûi laïi: Thaày noùi vôùi ai?.. Cho ñeán, Toâi khoâng thaáy toäi naøy.

72. Xuùc naõo . Pali, nt.: Vihesaka ropetu, khieån traùch söï gaây naõo loaïn 7>. Dö ngöõ . Trong giôùi vaên, dò ngöõ . Pali: aññavādaka,, söï noùi laõng, noùi quanh ñeå choái toäi. 74. Haùn: Xuùc naõo . Pali: Vihesako, söï gaây roái

Neáu vì söï taùc yeát-ma phi phaùp, yeát-ma phi tyø-ni; hoaëc Taêng, hoaëc chuøa thaùp, hoaëc Hoøa thöôïng, ñoàng Hoøa thöôïng, hoaëc A-xaø-leâ, ñoàng A- xaø-leâ, hoaëc tri thöùc quen bieát cuõ, muoán laøm yeát-ma khoâng lôïi ích, khoâng ñem laïi söï hoøa hôïp, khi aáy goïi ñeán maø khoâng ñeán, thì khoâng phaïm. Neáu vì söï taùc yeát-ma phi phaùp, yeát-ma phi tyø-ni; hoaëc Taêng, hoaëc chuøa thaùp, hoaëc Hoøa thöôïng, ñoàng Hoøa thöôïng, hoaëc A-xaø-leâ, ñoàng A- xaø-leâ, hoaëc tri thöùc quen bieát cuõ, muoán laøm yeát-ma khoâng lôïi ích, khi aáy muoán bieát lôøi daïy, tuy baûo ñöøng ñeán, mình laïi ñeán, maø khoâng phaïm. Hoaëc nhaát toïa thöïc, hoaëc khoâng taùc phaùp dö thöïc maø aên, hoaëc beänh, tuy ñöôïc baûo ñöùng leân maø khoâng ñöùng leân, vaãn khoâng phaïm. Hoaëc nhaø bò saäp ñoå, hoaëc bò chaùy, hoaëc raén ñoäc vaøo nhaø, hoaëc gaëp giaëc, hoaëc hoả lang, sö töû, hoaëc bò cöôøng löïc baét daãn ñi, hoaëc bò ngöôøi khaùc troùi, hoaëc maïng naïn, hoaëc phaïm haïnh naïn; tuy baûo ñöøng ñöùng leân maø ñöùng leân, thì khoâng phaïm. Hoaëc ñöôïc ngöôøi hoûi vôùi aùc taâm, hoaëc hoûi phaùp thöôïng nhaân, baûo, Thaày haõy noùi ñieàu nay; khi aáy khoâng noùi maø khoâng phaïm. Hoaëc khi taùc yeát-ma phi phaùp, yeát-ma phi tyø-ni; hoaëc Taêng, hoaëc chuøa thaùp, hoaëc Hoøa thöôïng, ñoàng Hoøa thöôïng, hoaëc A-xaø-leâ, ñoàng A- xaø-leâ, hoaëc tri thöùc quen bieát cuõ, muoán laøm yeát-ma khoâng lôïi ích; khi aáy baûo ñöøng noùi maø noùi, khoâng phaïm. Hoaëc noùi nhoû, hoaëc noùi voäi vaøng, hoaëc noùi trong moäng, hoaëc noùi moät mình, hoaëc muoán noùi vieäc naøy nhaàm noùi vieäc kia thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi, si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.